

Netelenbos

dat als deze instroom tegenvalt, de gemakkelijke weg wordt gekozen en buitenlandse officieren straks op die nationale boten gaan varen. Heeft de minister daarover gesprekken met de sector zelf en met name met de rederijen? En is zij met mij van mening dat in ieder geval voorkomen moet worden dat buitenlandse officieren op Nederlands bevestigde boten gaan varen?

Minister **Netelenbos**: Voorzitter! Wij voeren een campagne, getiteld "kies voor een beroep waar de spetters vanaf vliegen". Wij hebben verder een cd-rom en een krant gemaakt voor jongeren die in het middelbaar onderwijs moeten kiezen voor een beroep. Deze inspanningen hebben inderdaad nog niet tot voldoende resultaat geleid. Er wordt op dit moment een rondetafelgesprek onder leiding van de heer Van der Hek, de oud-voorzitter van de HBO-raad, voorbereid. Daarin zal worden gesproken over de vraag hoe een voldoende aanbod van Nederlandse officieren zou kunnen worden bewerkstelligd. Er zijn 400 officieren per jaar nodig, maar die zijn er gewoon niet, die bieden zich niet aan. Het probleem speelt niet alleen bij de zeescheepvaart maar ook bij de marine. Ook daar doet zich het verschijnsel voor dat het heel moeilijk is om voldoende mensen warm te krijgen voor de scheepvaart. Wij gaan dus met elkaar verkennen welk beleid jongeren ertoe zou kunnen brengen om voor de scheepvaart te kiezen en hoe met aanpalende beroepen ook voor een voldoende instroom zou kunnen worden gezorgd. Immers, misschien moeten wij wel iets minder precies zijn ten aanzien van de opleidingseisen en zouden wij iets breder moeten werven. Ik denk dat daar best nog wel wat te winnen is.

Wij moeten vervolgens ook denken aan het thuisfront. Er wordt op dit moment een enquête gehouden onder familieleden van zeevarenden om te bezien tegen welke vragen wordt aangelopen. Waarom kiezen mensen maar tijdelijk voor de zeescheepvaart en gaan zij rond hun 30ste weer aan de wal? Niemand had bedacht dat je dan ook de echtgenoten vragen moet stellen. Dat moest de minister bedenken en dat vond men toen een goed idee. Kortom, er loopt nu een enquête om eens te kijken wat hier allemaal speelt. Daar kun je immers alleen

maar van leren. Wij zullen de uitkomsten daarvan bespreken en daar zal een voorstel uit moeten voortvloeien. Ik zal de Kamer daarvan op de hoogte houden.

De heer Van der Knaap heeft gevraagd naar de uiteindelijke betekenis voor de bemanning op de schepen. Natuurlijk willen wij Nederlandse officieren op Nederlandse schepen. De taal is uiteraard belangrijk. Officieren dienen elkaar te verstaan. Immers, op het moment dat er misverstanden ontstaan als gevolg van taalbarrières, heb je een veiligheidsvraagstuk. Maar ja, een schip, die vliegende Hollander, zonder personeel, dat werkt ook niet echt goed. Er moet uiteraard wel personeel op de schepen zijn. Ik hoop derhalve dat wij met elkaar een goede strategie kunnen uitwerken, waarbij ook mijn invalshoek is dat er op Nederlandse schepen Nederlandse officieren dienen te zijn. Maar als die er niet zijn, moeten wij kijken wat er alsdan te doen is. Ik houd de Kamer op de hoogte, want het is belangrijk genoeg. Wij zijn succesvol met die vlag, maar nu nog met het personeel! De Nederlander hoort toch echt te varen!

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt, na goedkeuring van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

Sluiting 15.30 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende brieven:

een, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, ten geleide van een afschrift van het koninklijk besluit houdende de benoeming van de heer mr. L.J. Brinkhorst als minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (26582, nr. 3);

vier, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten: een, ten geleide van het verslag over de werkzaamheden van de Veiligheidsraad in de maand mei 1999 (26301, nr. 9);

een, ten geleide van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese

Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Turkmenista, anderzijds (26593);

een, ten geleide van het Verdrag tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Russische Federatie inzake de Nederlandse assistentie bij de vernietiging van voorraden chemische wapens in de Russische Federatie (26594); een, over de levering van radarapparatuur aan Indonesië (26049, nr. 12);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken, van Defensie en voor Ontwikkelingssamenwerking, over aspecten van de crisis rond Kosovo die losstaan van de voorbereiding op het politiek-militaire vlak voor de ontplooiing van KFOR (22181, nr. 282);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie, inzake de internationale druk op de FRJ (22181, nr. 281);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, ten geleide van het financiële overzicht van het eerste kwartaal 1999 over de uitputting van het ORET- en Milieuprogramma (26200-V, nr. 79);

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van twee fiches die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC) (22112, nr. 121);

een, van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inzake de afhandeling van de waterschade van najaar 1998 (24071, nr. 50);

een, van de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, inzake het Integratiebeleid 1999-2002 (26333, nr. 7);

een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van het Besluit van 26 mei 1999, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW in verband met onder meer veranderingen in het stelsel van afstudeerstun door het Rijk (26592);

een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, over lokale/regionale omroep (23968, nr. 48);

een, van de ministers van Financiën en voor Ontwikkelingssamenwerking, ten geleide van het verslag van de vergaderingen van de Groep van Tien, het Interim Committee en het Development

Lijst van ingekomen stukken

Committee, 27 en 28 april 1999 te Washington (26234, nr. 7);
drie, van de minister van Verkeer en Waterstaat, te weten:
een, ten geleide van de agenda van de Transportraad van 17 juni 1999 (21501-09, nr. 97);
een, ten geleide van de voortgangsrapportage 1998 over de uitvoering van de PKB Schiphol en omgeving (23552, nr. 75);
een, over de liberalisering van de taxibranche (25910, nr. 8);
een, van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, over de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn (26200-XIV, nr. 58);
een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake nadere informatie omtrent de Nederlandse inspanningen in het kader van de Europese (PHARE) en nationale (MATRA, PSO) programma's voor Midden- en Oost-Europa ten behoeve van de economische en sociale ontwikkeling aldaar (21501-18, nr. 103);
een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van een notitie inzake de stand van zaken m.b.t. de activiteiten sinds de rapportage van de commissie "versterking collectieve preventie" (26598);
een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van nadere informatie over de structurele wijzigingen in het veevoerbeleid (26577, nr. 10).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Ontwikkelingssamenwerking, ten geleide van de voortgangsrapportage Kleine wapens;
een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van de arbeidsmarkt-rapportage Overheid 1999;
een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van het advies van de Onderwijsraad over kunstvakonderwijs;
een, van de minister van Economische Zaken, ten geleide van het voorontwerp wijziging Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen;

een, van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van de Post- en Telecommunicatieconcessierapportage 1998;
een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van adviezen over de nota "Op weg naar een nieuw evenwicht tussen arbeid en zorg";
een, van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van een publicatie van het CBS "Jeugd 1999, feiten en cijfers".

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

3. de volgende adressen:

een, van P.C.W. Dietrich te Roermond, met betrekking tot een betalingsregeling voor een aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen;
een, van H.A. van Broekhoven te Rotterdam, met betrekking tot kwijtschelding van inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen;
een, van M. Ezzafazi te Tiel, met betrekking tot een verzoek om ambtshalve herziening van een aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen over het jaar 1991;
een, van mevrouw C.J.R. Kool en mevrouw A.M.E.J. Bergfeld te Schagen, met betrekking tot alleenstaandeouderaftrek.

Deze adressen zijn in handen gesteld van de commissie voor de Verzoekschriften;

4. de volgende brieven:

een, van P.W.J. Gerrits, inzake de Europese verkiezingen;
een, van de SDU, ten geleide van het jaarverslag 1998;
een, van de Raad voor het landelijk gebied, ten geleide van het advies over het IJsselmeergebied;
een, van de gedeputeerde Staten van Limburg, inzake het aanvaarden van een motie over het onderzoeksrapport naar de oorzaak van de crash met een KC-135 nabij de AWACS-basis Geilenkirch d.d. 13 januari 1999 en de presentatie daarvan op 7 juni 1999;
een, van R. v.d. Ploeg, inzake eindigen zomertijd 1996;
een, van J.H. Poelstra, inzake het vertrouwen in de politiek;
een, van C.J. en R.J. van der Wolff, inzake de wijze waarop de

correctie in de Erelijst van Gevallenen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal is uitgevoerd;
een aantal over de situatie in Kosovo;
een, van de VROM-raad, ten geleide van het jaarverslag 1998.

Deze brieven e.a. liggen op de griffie ter inzage.